

Puč v Nigeru ohrožuje americké zájmy

NI nationalinterest.org/feature/coup-niger-threatens-american-interests-206699

11. srpna 2023

Po nedávném převratu v Nigeru jsou střednědobé důsledky nejasné, ale výsledek je jasný. Puč ohrožuje stabilitu v západní Africe, americké a francouzské zájmy na kontinentu a podporuje čínské příležitosti. Afričané budou trpět a muslimští extremisté se budou nadále prosazovat. Niger se pravděpodobně v krátkodobém horizontu nevrátí k demokracii.

Počáteční naděje vyjádřené Francií, že nigerské ozbrojené síly zakročí, aby zmařily puč prezidentskou gardou, rychle zhasly, když se armáda postavila na stranu převratu. Rozzlobený termín stanovený vůdci Hospodářského společenství západoafrických států (ECOWAS) armádě, aby vrátila sesazeného prezidenta Mohameda Bazouma k moci nebo čelil vojenské intervenci, přišel a odezněl. Byly uvaleny sankce a Nigérie přerušila dodávky elektřiny do Nigeru, ale to poškozují obyvatelé Nigeru, nikoli armádu nebo povstalce.

Vývoj v Nigeru navazuje na zhoršující se bezpečnostní situaci v Burkině Faso , která má dopad i na další země v regionu. Toto je brzký test pro nově jmenovaného zvláštního zástupce OSN pro západní Afriku a Sahel Leonarda Simãa, který musí shromáždit koherentní reakci. Od bývalého mosambického ministra zahraničních věcí se očekává, že dokáže lépe reagovat na rizika v západní Africe a Sahelu, než tomu bylo doposud.

ECOWAS plánuje zřízení týmu pro reakci na krizi , ale zatím se mu nepodařilo jej financovat. Navzdory plánovací schůzce vojenských náčelníků ECOWAS existuje jen malá pravděpodobnost skutečného afrického vojenského zásahu, pokud nebude financován a podporován Spojenými státy a Francií. Otázkou je, zda nedostatek politické vůle, vedení a financování znamená, že se nic nestane.

Armáda v Nigeru se z převratů v Mali, Čadu, Guineji, Súdánu, Burkině Faso a Guinei-Bissau naučila, že následky těchto převratů jsou zvládnutelné a odměny jsou žádoucí. Většinou při těchto dalších převratech, kdy Amerika a Francie odešly, byli dovnitř pozváni Rusové v podobě žoldácké Wagnerovy skupiny. Americké a francouzské vlády se z této krátkodobé historie nepoučily.

Pokud Amerika a Francie nepřehodnotí svůj přístup a angažovanost v Africe, stále více jim hrozí ztráta vlivu na kontinentu ve prospěch Číny a Ruska . To zahrnuje ztrátu přístupu ke strategickým nerostům, jako je více než 7 procent světového uranu v Nigeru , spolu s geografickými, bezpečnostními a obchodními nevýhodami. Cesta vpřed vyžaduje zaměření na prosazování právního státu a demokracie a zároveň odvahu pragmaticky jednat s nedemokratickými režimy a vojenskými vládami.

Pragmatismus neznamena přijímat převraty za cenu lidských práv; spíše to znamená sloužit zájmům chudých lidí bez volebního práva volbou menšího zla. Od té doby, co Francie vyklidila svá dřívější svalnatá prosazení v západní Africe , zejména po posledním

převratu v Burkině Faso, je nyní více vysídlených lidí, více povstaleckých invazí, rychlejší ekonomický úpadek, další převraty a méně demokracie než dříve.

Rizika pro západní Afriku jsou již evidentní. Například mé zdroje z těžebního průmyslu v Pobřeží slonoviny mi řekly, že v severovýchodní části země dochází denně k nájezdům z Burkiny Faso za účelem krádeže důlního zařízení a potravin. "Býval klid, ale teď je v Pobřeží slonoviny jednu hodinu od hranice Burkiny Faso riziko," řekli . Jiné průmyslové zdroje odkazují na útoky na Západě, ale těžařské společnosti v Mali stále provádějí těžbu a průzkum se zvýšenou bezpečností. Libye, Čad, Togo, Ghana, Senegal, Benin, Nigérie a Pobřeží slonoviny jsou nejvíce ohroženy slábnoucí bezpečnostní situací v důsledku převratů v Nigeru a Burkině Faso .

Ze situace nejvíce těží Guinea , další západoafrická země, která byla nedávno zajata vojenským převratem. Guinea je proaktivně nakloněna těžbě. Guinejská vláda se již snaží ovládnout těžební investice a příjmy Burkiny Faso a pravděpodobně bude také atraktivní pro nigerijské horníky. Guinea zřejmě nedávno vyslala k hranici s Mali protiteroristickou pracovní skupinu.

Abychom viděli, kam budoucnost Niger zavede, je nutné si dávat pozor na určité signály. Zvažte výkon její armády proti povstalcům: pokud vládní síly prohrají několik významných bitev v řadě nebo dojde k obsazení velké vojenské základny, nebo pokud dojde k významným útokům v Niamey, hlavním městě, jako se to stalo v Burkině Faso, pak by Amerika měla vědět že se situace dále rychle zhoršuje. Dalším signálem by bylo, kdyby vysocí vojenští důstojníci, vládní úředníci nebo civilisté odešli z Nigeru a pokud by se úřady nevládních organizací a OSN a zavírání velvyslanectví, ke kterému v současnosti dochází, znovu neotevře.

Kromě toho je třeba dávat pozor na sociální úpadek, jako je rychlost růstu táborů vysídlených osob nebo údaje o sklizni a produkci potravin jako indikátory hrozícího hladomoru a fámy o nedostatku.

Klesající daňové příjmy pro vojenskou vládu Nigeru rovněž výrazně oslabí její pozici. Jakýkoli počet těchto událostí otevře dveře Číně, Rusku a dokonce Turecku, které v Africe posiluje svou hru.

V současnosti je pravděpodobné, že Amerika a Francie přijdou o své investice a protiteroristické základny v Nigeru. Rusové budou bojovat výměnou za těžbu a další majetek. Muslimští extremističtí povstalci získají půdu pod nohama. A Čína vydělá peníze a zvýší svůj vliv, to vše díky upadající stabilitě v Nigeru a západní Africe.

François Baird je zakladatelem obchodního hnutí FairPlay a zároveň spolupředsedou mezinárodní poradenské společnosti Baird's CMC se 47 partnery v sedmnácti zemích.

Obrázek: Shutterstock.